

Przedawnienia roszczeń w prawie cywilnym.

Klient posiada wiele starych długów, podejrzewa, że część z nich może być już przedawniona. Prosi o szczegółowe przedstawienie instytucji przedawnienia z uwzględnieniem terminów przedawnienia oraz nowelizację ustawy obowiązującą od dnia 9 lipca 2018 r.

Podstawa prawna:

- ***Art. 117 – 125 kodeksu cywilnego***

❖ Zmiany obowiązujące od dnia lipca 9 lipca 2018 r.

W dniu 9 lipca 2018 r. weszła w życie nowelizacja kodeksu cywilnego w zakresie przedawnienia roszczeń. Zmiana ta zmodyfikowała terminy przedawnienia roszczeń oraz zasady ich uwzględniania przez sąd. Warto tę datę zapamiętać, aby należycie interpretować przedawnienia roszczeń z umów zawartych przed terminem nowelizacji.

❖ 6 letni podstawowy termin przedawnienia.

Zgodnie z przepisami obowiązującymi od dnia wprowadzenia nowelizacji - podstawowy termin przedawnienia uległ skróceniu i wynosi 6 lat, pod warunkiem, że przepis szczególny nie stanowi inaczej. Przed nowelizacją termin przedawnienia roszczeń majątkowych wynosił 10 lat. Po upływie terminu przedawnienia podmiot, przeciwko któremu dochodzone jest roszczenie majątkowe (np. o zapłatę), może uchylić się od jego spełnienia.

6 letni termin przedawnienia, zastąpił także 10 letni termin przedawnienia roszczeń:

- ✓ stwierdzonych prawomocnym orzeczeniem sądu lub innego organu powołanego do rozpoznawania spraw danego rodzaju
- ✓ stwierdzonych prawomocnym orzeczeniem sądu polubownego
- ✓ stwierdzonych ugodą zawartą przed sądem lub sądem polubownym albo ugodą zawartą przed mediatorem i zatwierdzoną przez sąd

❖ Świadczenia okresowe oraz roszczenia dot. działalności gosp. – 3 lata.

Termin przedawnienia roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz roszczeń dotyczących świadczeń okresowych wynosi 3 lata.

Przez świadczenia okresowe należy rozumieć świadczenia, które dłużnik jest zobowiązany spełniać okresowo, w określonych z góry odstępach czasu np. czynsz najmu, dzierżawa, odsetki, pożyczka, kredyt, opłaty za telefon.

❖ Bieg przedawnienia – jak liczyć?

Nowelizacja zmodyfikowała zasady dotyczące liczenia upływu terminu przedawnienia. Zgodnie z nią, aktualnie bieg przedawnienia kończy się z upływem ostatniego dnia roku kalendarzowego, w którym nastąpiło przedawnienie. Istotne jest, że zasada ta nie dotyczy roszczeń, których termin przedawnienia jest krótszy niż 2 lata.

❖ Sąd z urzędu sprawdzi upływ terminu przedawnienia.

Po 9 lipca 2018 r. niedopuszczalne jest domaganie się przez przedsiębiorcę przeciwko konsumentowi roszczenia majątkowego, które uległo przedawnieniu. Po wniesieniu powództwa sąd z urzędu zbada, czy upłynął termin przedawnienia roszczenia, którego domaga się przedsiębiorca. W przypadku przedawnienia - sąd oddali powództwo.

❖ **Inne terminy przedawnienia.**

Analizując daną sprawę należy mieć na uwadze, że przepisy przewidują inne terminy przedawnienia niż najczęściej spotykane 6-letnie oraz 3-letnie.

- ✓ **Roczny termin przedawnienia** (między innymi: roszczenia zastawcy przeciwko zastawnikowi, roszczenia z tytułu umowy najmu lub użyczenia, roszczenia z tytułu rękojmi za wady prawne)
- ✓ **2 letni termin przedawnienia** (między innymi: roszczenia wynikające z umowy o dzieło, roszczenia wynikające z umowy zlecenia, roszczenia wynikające z umowy rachunku bankowego, roszczenia z tytułu mandatów za jazdę bez biletów, roszczenia z tytułu usług telekomunikacyjnych)
- ✓ **5 letni termin przedawnienia** (między innymi: roszczenia z tytułu zapisu w testamencie, roszczenia należności z tytułu składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe)